

ศิลปะโรโคโค (Rococo)

ต้นศตวรรษที่ 18 ค.ศ. 1700 - 1790

Rococo

- มาจากคำว่า บาโรโค (Baroco) แต่บางคนก็ว่ามาจากภาษาฝรั่งเศสว่า โรกาเย (Rocaille)
- เป็นรูปแบบสุดท้ายของบาโรโค เจริญรุ่งเรืองในราชสำนักในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 15 แห่งฝรั่งเศส แล้วย้ายออกสู่อารยราชสำนักต่างๆทั่วยุโรปเป็นลักษณะเพื่อชนชั้นสูงซึ่งต่อจากหลุยส์ที่ 14 คือมีลักษณะโอ้อ่า หรุหรา รูปทรงเส้นสายอ่อนโค้ง นุ่มนวลอ่อนหวาน บอบบาง และดูน่ารัก

จิตรกรรม

- ให้แสงปรากฏอย่างงดงาม นุ่มนวล บรรยากาศ คล้ายฝัน ภาพสตรีมีสีผิวขาวอมชมพู คล้ายกับสี หอยมุก
- เรื่องราวเกี่ยวกับเทพนิยายโบราณ งานรื่นเริง และหรรษา
- เนื้อหาเกี่ยวข้องกับกามารมณ์

ประติมากรรม

- นำรูปแบบมาจาก เบอร์นินี สมัยบาโรกมาดัดแปลง แต่ขนาดเล็กลง และเพิ่มรายละเอียดเพิ่มขึ้น
- ร่างกายของคนจะดูบอบบาง นุ่มนวล และแสดงอาการเคลื่อนไหวอ่อนช้อย
- ชอบเขียนรูปคนจากจินตนาการมากกว่าแบบ
- ใช้สีคู่ตรงกันข้ามวางคู่กัน ให้ผสมกันโดยใช้สายตา

พลังเศษ

วัตโต (อังตวน วัตโต) (Antoine Watteau, 1684 – 1721)

- เชื้อสายเฟลมมิช เริ่มจากการหัดวาดภาพเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายตัวละครและฉากทั่วไป
- ลักษณะงานแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ แบบสามัญชนทั่วไป และแบบชั้นสูง ซึ่งแสดงออกถึงความหรูหรา และมีท่วงทำนองผู้ดี คือแต่งกายหรูหราโอ้อ่า และสง่างาม นิยมระบายสีให้มีแสงเงา ละเอียดประณีต ดูเลื่อมพราย จนกลายเป็นแบบปารีสียนสไตล์ (Parisian Style)

การเดินทางไปเกาะไซธิรา **A Pilgrimage to Cythera**
สีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 50 X 70 นิ้ว ค.ศ. 1717

เกาะไซธิรา (Cythera)

- ไซธิรา (Cythera) เป็นเกาะที่มีความสัมพันธ์กับเทพนิยายกรีก เชื่อว่าเป็นที่กำเนิดวีนิัส จากนั้นจึงถูกคลื่นซัดไปยังเกาะไซปรัส (Cyprus) เกาะทั้งสองจึงกลายเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์
- ในภาพชายหนุ่มและหญิงสาวหลายคู่เดินทางมายังเกาะไซธิราซึ่งเป็นดินแดนแห่งความเป็นหนุ่มเป็นสาวนิรันดร กลุ่มดังกล่าวจึงเดินทางมาบวงสรวงเทพวีนิัส และหาที่พลอดรักกัน
- หนุ่มสาวต่างแต่งกายด้วยชุดที่หรูหรา อากัปกิริยาเคลื่อนไหวนุ่มนวลราวกับลีลาของนักเต้นระบำปลายเท้า
- มีเหล่าเทวีแห่งป่าและคิ่วปีดมาร่วมแสดงความยินดีด้วย

ชายหนุ่ม (Gilles)
ขนาด 184 X 149 ซม.

บุเชอร์

(Froncoise Boucher, 1703 – 1770)

- เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงต่อจากวัตโต และเป็นศิลปินที่มาดาม เดอ ปอมปาดูร์โปรดปราน บิดาเป็นช่างออกแบบตัดเย็บเสื้อผ้า และเคยฝึกงานภาพพิมพ์ ฝึกงานทอพรอม และเป็นผู้อำนวยการทอพรอมแขวนผนัง
- ค.ศ.1765 ได้รับแต่งตั้งให้เป็นจิตรกรราชสำนักฝรั่งเศส หลุยส์ที่ 15 จึงมีโอกาสดอนศิลปะ และเป็นจิตรกรประจำตัวมาดาม เดอ ปอมปาดูร์ ซึ่งเป็นสตรีฉลาด สวย และมีอำนาจมากที่สุดสมัยนั้น และเป็นผู้นำลายศิลปะแบบจีน(Chinoiserie) มาใช้ในการทอพรอม

- ชอบใช้สีขาว , ชมพู , ฟ้าอ่อนสดใส
- มักจะเขียนภาพหญิงเปลือย , นางไม้ , นางฟ้า , คิวปิด
- การจัดองค์ประกอบให้ดูมีลักษณะเคลื่อนไหว เส้นสายอ่อนหวาน พลิวไหว
- ไล่น้ำหนักอ่อน แก่ ให้ดูกลมกลืนกัน

เปรียบเทียบจิตรกรรมบาโรค (หลุยส์ที่ 14) และโรโคโค (มาดาม เดอ ปอมปาดัวร์)

บูเชอร์

Mme de Pompadour

มาดาม เดอ ปอมปาดูร์

ค.ศ. 1756

ปู้เซีร์ Mme de Pompadour

มาตาม เดอ ปอมปาตูร์

ค.ศ. 1756

มาดาม เดอ ปอมปาดัวร์
หน้าโต๊ะเครื่องแป้ง
ค.ศ.1758

ป็องเชอঁ Reclining Girl ค.ศ. 1752

บรูเชอร์ Landscape with a Water Mill สีน้ำมัน 57.2 X 73 ซม.

ฟราโกนาร์ต

(Jean – Honore Fragonard , 1732 – 1806)

- ศิษย์ ชาร์แดง และบูเช ได้รับการยกย่องเรื่องการใช้สี
- เริ่มด้วยการเขียนแบบเรอเนสซองส์ ต่อมาหันมาสู่

Rococo

ฟราโกนาร์ต ไล่ชิงช้าThe

Swing

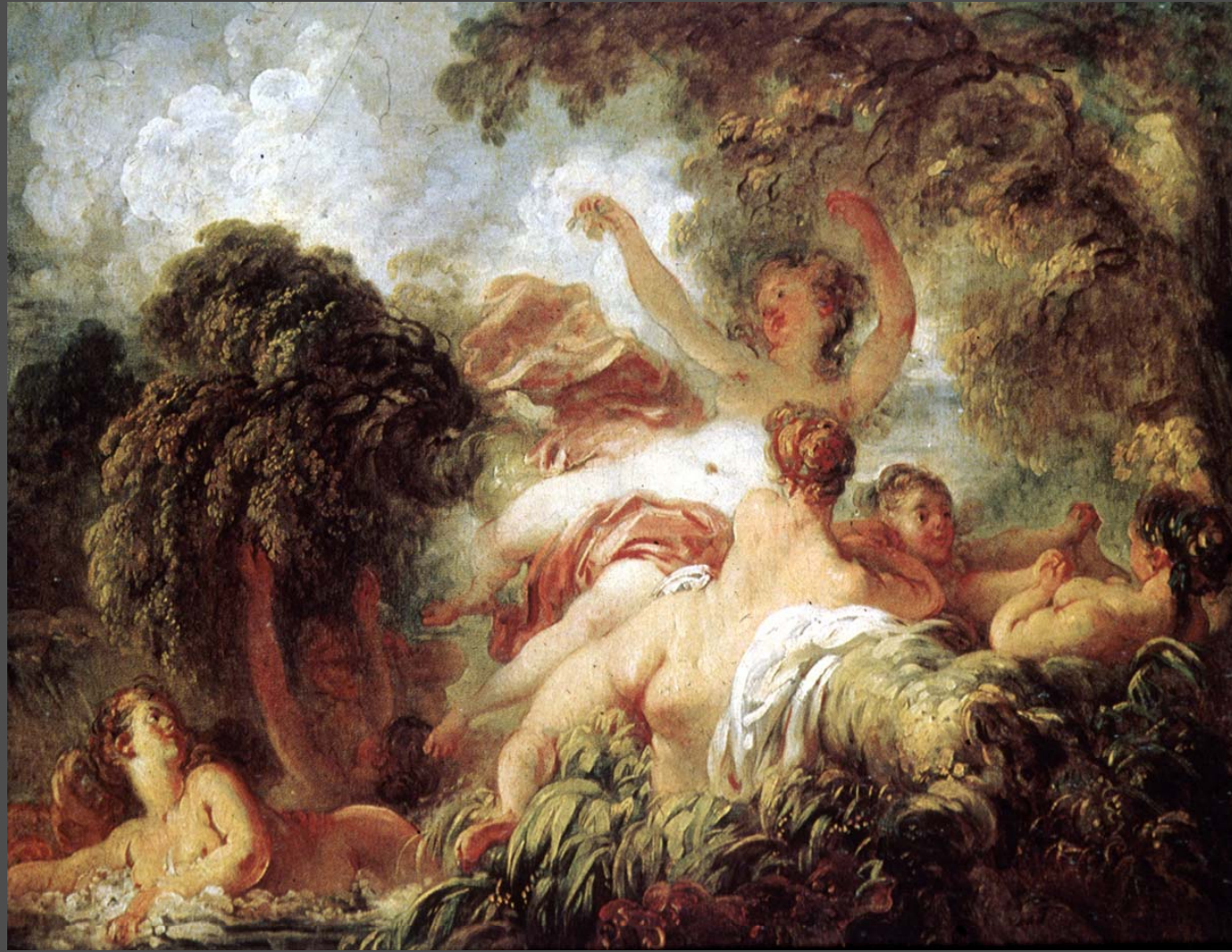
สีน้ำมัน ขนาด 32 X 25 นิ้ว

ค.ศ. 1766 - 1769

โล้ชิงช้า(The Swing)

- เป็นภาพขนาดเล็ก แต่ได้รับการยกย่องว่าเป็นชิ้นเยี่ยมของฟราโกนาร์ต และของโรโคโคด้วย
- ในภาพเป็นหญิงสาวแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสวยงาม หุหรานั่งชิงช้าที่แกว่งไปมา โดยมีคนใช้เป็นคนโล้
- ส่วนอีกด้านหนึ่งมีชายหนุ่มแก้มกลม แต่สายตาจับจ้องอยู่ที่ของสงวนของหญิงสาว
- หญิงสาวก็หยอกเย้าโต้ตอบ โดยการเตะรองเท้าจนหลุดกระเด็นลอยไปเกือบถูกรูปปั้นคิวปิด เทพแห่งความรัก

ฟราโกนาร์ดี อาบน้ำ Bathers สีน้ำมัน ขนาด 25 X 31 นิ้วเศษ

ฟราโกนาร์ต

จดหมายรัก

The Love Letters หรือ
The Progress of Love

จดหมายรัก (The Love Letters)

- เป็นหนึ่งในสี่ภาพที่มาจาก คูบารรี จ้างให้วาดตกแต่งคฤหาสน์ของเธอ แต่เมื่อวาดเสร็จ เธอกลับไม่ชอบ

ฟราโกนาร์ต Psyche showing her Sister her Gifts From Cupid

ฟราโกนาร์ต ชไมยจูบ(The Stoen Kiss)

ชาร์แดง

(Jean – Babtiste –Simeon Chardin, 1699 – 1799)

- ศิลปินร่วมสมัยกับ บูเชร์ แต่ลักษณะงานต่างกัน
- นิยมวาดหุ่นนิ่ง และชีวิตทั่วไป ให้ความรู้สึกต่อการมองเห็นง่าย
- ลักษณะงานมีปริมาตรหนักแน่น
- เริ่มจากจัดเครื่องครัว ผลไม้อย่างง่ายๆ มาสู่ชีวิตประจำวัน และทิวทัศน์
- ถือเป็นตัวแทนนักธรรมชาตินิยม ที่เด่นที่สุดในศตวรรษที่ 18

ชาร์ดอง

ชาร์ลแตง
The Kitchen Maid

ชาร์แดง

Back from the Market

สีน้ำมัน 18 1/2 X 14 3/4 นิ้ว

ค.ศ. 1739

ชาร์แดง คุณครูผู้หญิง~(The Young Schoolmistress)

ชาร์แมง The Cistern (ถังน้ำ)

ชาร์ดอง The House of Cards (บ้านกระดาษ)

ประติมากรรม

โคลด็อง

(Cloude Michel Clodion, 1738 – 1814)

- แสดงอารมณ์ โรโคโค ได้สนุกสนาน
- มีการวางองค์ประกอบอย่างพลิกแพลง
- ผลงานส่วนมากเป็นดินเผาขนาดเล็ก (Terracotta) จึงมีสมญานามว่า “บาโรคขนาดเล็ก”

โคลด็อง

Nymph and Satyre

(นิมฟ์ และแซททอร์) ดินเผา

ขนาด สูง 23 นิ้ว ค.ศ.1775

เป็นภาพแซททอร์ ทาสรับใช้เทพได
โอนิซุสหรือเทพารักษ์แห่งป่า กำลัง
สนุกสนานกับแบคคานต์

โคลด็อง

Poetry and
Music 1774-78

ฮูดอง

(Jean – Antoine Houdon, 1741 – 1828)

- เริ่มจากการเป็นจิตรกร เคยทำงานให้กับมาดาม เดอ ปอมปาดูร์
- เคยรับจ้างทำประติมากรรมให้กับโรม

อูดอง ขอร์ช วอชิงตัน
หินอ่อน สูง 74 นิ้ว
ค.ศ.1788 - 1792

จุดอง อนุสาวรีย์ ยอร์ช วอชิงตัน

อูดอง วอลแตร์
ดินเผา (แม่แบบสำหรับสลักหินอ่อน)
สูง 47 นิ้ว

วอลเตอร์
หินอ่อน 1781
สูง 20 นิ้ว

ลูกสาวคนโต หิน
อ่อน 1792-3

ลวดลายตกร่องโรโคโค

โรโคโค อังกฤษ

โรโคโค อังกฤษ

- ศตวรรษที่ 18 ตรงกับสมัยพระราชินีแอนน์ (1702 – 1714) เกิดสงครามกับฝรั่งเศส เกิดการรวมสกอตแลนด์และอังกฤษ เข้าเป็นส่วนเดียวกัน
- การค้าของอังกฤษเจริญก้าวหน้า มีตลาดการค้าอยู่ทั่วทุกมุมโลก ทำให้เศรษฐกิจเข้มแข็งมากที่สุดชาติหนึ่งในยุโรป

จิตรกรรมอังกฤษ

-รับอิทธิพลจากศิลปะฝรั่งเศส

-สตรีสมกระโปรงบาน หมวกทรงสูง

วิลเลียม โฮการ์ธ

(William Hogarth 1697 – 1764)

- จิตรกร + ศิลปินภาพพิมพ์ที่มีชื่อเสียงที่สุดในระยะ ต้นศตวรรษ
- ชอบสร้างงานในลักษณะที่เกี่ยวกับกลุ่มคนกำลังสร้างสรรค์หรือร่วมสมาคมกัน เรียกงานลักษณะนี้ว่า คอนเวอซชัน พิช (Conversation Piece) คุกถ่ายการแสดงละครเวที

- ได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปินแฟลมมิช บวกลักษณะความช่างก่อน
และของชาวอังกฤษ ประกอบกับ โฮการ์ธ สนิท และคุ้นเคยกันกับ
เฮนรี ฟิลดิง ผู้ประพันธ์ “ทอมโจนส์”
- ผลงาน เช่น ภาพชุดผลงานของหญิงแพศยา จำนวน 6 ภาพ (ถูกไฟ
ไหม้หมด) ความก้าวหน้าของชายเจ้าชู้ จำนวน 6 ภาพ ซึ่งแสดง
ความเลวร้ายของการผิดศีลธรรม
- โฮการ์ธทำหน้าที่คล้ายพระในการสั่งสอนอบรมศีลธรรมผ่าน
ผลงานจิตรกรรม
- ผลงานมีทั้งจิตรกรรมและภาพพิมพ์ และเขียนภาพล้อ

ไฮการ์ธ The Orgy Scene 3rd of the Rake's Progress

(ความสนุกสนานของควมกำวหน้าของชายเจ้าชู้) ขนาด 24 1/2 X 29 1/2 นิ้ว ค.ศ. 1734

ไฮการ์ธ The Graham Children (เด็ก ๆ ตระกูลเกรแฮม)

เรย์โนลด์

(Sir Joshua Reynolds, 1723 – 1792)

- เคยดำรงตำแหน่งประธานสถาบันศึกษาศิลปะแห่งชาติ (Royal Acadamy)
- เป็นผู้วางรากฐานวิธีการวาดภาพคนเหมือน ซึ่งเรียกว่า สง่างาม (Grand Manner)
- นิยมรูปแบบ อุดมคติของจิตรกรอิตาลี ในยุคเรอเนสซองส์
- นิยมวาดภาพคนเหมือน

เรย์โนลด์

Mrs. Siddons as the
Tragic Muse

ขนาด 93 X 57 นิ้ว
สีน้ำมันบนผ้าใบ ค.ศ. 1784

เกนสโบโร

(Thomas Gainsborough, 1727 – 1788)

- จิตรกรภาพคนเหมือน , ทิวทัศน์ และภาพจินตนาการ (ระหว่างคนเหมือน ทิวทัศน์ และชีวิตทั่วไป) โดยรับจ้างผู้มีเงินประเภทเศรษฐีที่ดิน กับพ่อค้าผู้มั่งคั่ง และราชสำนัก
- เริ่มจากภาพคนครึ่งตัว โดยรับอิทธิพลศิลปินฝรั่งเศส, และรูเบนส์ แล้วปรับเป็นลักษณะเฉพาะตน
- เขียนภาพคนให้เหมือนตัวเจ้าของแบบมาก

เกนสโบโร Mrs. Siddons

สีน้ำมัน ขนาด 49 X 39 นิ้วเศษ

ค.ศ.1785

เกนสโบโร Robert Andrew and His Wife (แอนดรูว์กับภรรยา)

สีน้ำมัน ขนาด 27X 47 นิ้ว

เกนสโบโร
Morning Walk

สถาปัตยกรรมฝรั่งเศส

โบฟฟอร์ด

(เจอแมง มาเบียล โบฟฟอร์ด, 1677 – 1754)

ตกแต่งห้องเจ้าหญิง ในคฤหาสน์ซูบีส (Hotel de Soubise) ค.ศ.1732 — 1740
ตัวอย่างการตกแต่งแบบโรโคโคที่สมบูรณ์แบบที่สุด

บาโรค

ลวดลายตกแต่งโรโคโค

โรเบิร์ต ฮาดัม
(1728 – 1792)

- ชาวสกอตแลนด์

คฤหาสน์ แลนสดาวน์ เฮาส์
(Lansdowne House)
ลอนดอน 1765 - 1775

สถาปัตยกรรม อิตาลี

Palace of Portici
(อิทธิพล Ceramic จีน)
เมืองเนเปิล

The End